

Oikaisuvaatimus rakennustarkastajan päätöksestä 3.7.2019 § 1

337/05.052/2019

TL § 34

Selostus: [REDACTED] on 6.1.2020 päivätyllä oikaisuvaatimuksella hakenut muutosta rakennustarkastajan päätökseen 3.7.2019 § 61.

Oikaisuvaatimus esityslistaliitteenä A.

Kaupunginhallitus päätti 11.2.2019 § 69 kohdalla käynnistää koko kaupunkia koskevat yhteistoimintalain mukaiset yhteistoimintaneuvottelut. Neuvottelun tavoitteena oli löytää ratkaisut kaupunginvaltuuston 17.12.2018 päättämän kaupungin vuoden 2019 talousarviossa ja vuosien 2019-2022 taloussuunnitelmassa asettamat seuraavat säästöt: Henkilöstösäästöt vuodelle 2019 ovat 0,3 milj. euroa ja taloussuunnitelmavuosille 1,5 miljoonaa euroa/vuosi. Vuonna 2019 henkilöstösäästö toteutetaan eläköitymisen ja määräaikaisten vähentämisen kautta tai muilla vapaaehtoisilla toimilla. Vuoden 2019 aikana valmistellaan tulevien vuosien pysyvät 1,5 milj. euron henkilöstömenosäästöt siten, ettei työllistäminen vaarannu eikä työmarkkinatuen kuntaosuus tämän johdosta kasva. Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti joulukuussa 2018 talousarvio/taloussuunnitelman hyväksymisen yhteydessä, että henkilöstömenoleikkausten lisäksi toimintamenoja tulee leikata kuluvan taloussuunnitelmakauden aikana yhteensä 4 miljoonan euroa.

Yhteistoimintaneuvottelut käytiin ajalla 21.2.-8.4.2019, joten työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa annetun lain 13 §:n mukainen kuuden viikon neuvottelu-aika on täyttynyt. Neuvotteluissa on käsitelty lain edellyttämällä tavalla työnantajan suunnittelemaa toimenpiteitä sekä niiden perusteita, vaikutuksia ja vaihtoehtoja, joten työnantaja on täyttänyt lain mukaisen neuvotteluvuorokautensa ennen ratkaisujen tekemistä.

Työnantaja on neuvotteluissa esittänyt, että taloudellisista ja tuotannollisista sekä toiminnan uudelleenjärjestelyistä johtuvista syistä enimmillään vähennetään - keskushallinnosta vähennetään henkilötyövuosina 10,3 viranhaltijaa/työntekijää eläköitymisen, irtisanomisen, määräaikaisen palvelussuhteen päättyessä vakanssien täyttämättä jättämisellä, osa-aikaistamisella tai sisäisesti toisiin tehtäviin siirtämällä. - sivistystoimialalta vähennetään henkilötyövuosina 30,5 viranhaltijaa/työntekijää eläköitymisen, irtisanomisen, määräaikaisen palvelussuhteen päättyessä

vakanssien täyttämättä jättämisellä, osa-aikaistamisella tai sisäisesti toisiin tehtäviin siirtämällä. - tekniseltä toimialalta vähennetään henkilötövuosina 14,3 viranhaltijaa/työntekijää eläköitymisen, irtisanomisen, määräaikaisen palvelussuhteen päättyessä vakanssien täyttämättä jättämisellä, osa-aikaistamisella tai sisäisesti toisiin tehtäviin siirtämällä. Edellä mainituilla toimenpiteillä saavutetaan vuosille 2019 ja 2020-2022 asetetut henkilöstömenosäästöt. Näiden lisäksi taloussuunnitelmaan sisältyi 49 henkilötövuoden vähennys, joten henkilöstövähennys tulee suunnitelmakaudella olemaan noin 104 htv. Tähän mennessä kaupungin henkilöstöä on vähennetty lähes 200 htv verran vuoden 2013 kuntaliitostilanteesta.

Kaupunginvaltuuston asettamaa säästötavoitetta on teknisellä toimialalla arvioitu kokonaisuutena eikä yksittäisen viran tai toimen kannalta. YT-neuvottelujen tavoitteen saavuttamiseksi on arvioitu toiminnan jatkoon kannalta elintärkeiden tehtävien hoidon mahdollistaminen. Toimiala on joutunut valitsemaan säilytettävät tehtävät ja hyväksymään YT-tavoitteiden saavuttamisen aiheuttamat mahdolliset vaikutukset palvelutasoon, palvelun laajuuteen ja laatuun, kuitenkin noudattaen lakien ja asetusten määräyksiä.

Rakennusvalvontaan kohdistuva henkilöstömenoleikkaus esitysliitteessä B olevassa neuvotteluesityksessä, liite on luettavissa luottamushenkilöiden extranetissa.

Kunnallinen viranhaltijalaki 37 § toteaa seuraavaa:

”Taloudelliset ja tuotannolliset irtisanomisperusteet

Virkasuhde voidaan irtisanoa, kun viranhaltijan tehtävät ovat vähentyneet olennaisesti ja pysyvästi taloudellisista syistä, työnantajan tai asianomaisen yksikön tehtävien uudelleen järjestelyn vuoksi taikka muista niihin verrattavista syistä. Irtisanominen edellyttää lisäksi, ettei viranhaltijaa voida ammattitaitoonsa ja kykyynsä nähden kohtuudella sijoittaa toiseen virkasuhteeseen tai ottaa sellaiseen työsuhteeseen, jonka tehtävät eivät olennaisesti poikkea viranhaltijan tehtävistä, tai kouluttaa uusiin tehtäviin.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua perustetta irtisanomiseen ei katsota olevan ainakaan silloin, kun:

1) irtisanomista on edeltänyt tai seurannut uuden henkilön ottaminen samankaltaisiin tehtäviin eikä työnantajan toimintaedellytyksissä ole vastaavana aikana tapahtunut muutoksia; tai

2) irtisanomisen syyksi ilmoitetut tehtävien uudelleenjärjestelyt eivät tosiasiallisesti vähennä työnantajalla tarjolla olevia tehtäviä tai muuta tehtävien laatua.”

Viranhaltijoita, jotka hoitavat lakisääteistä virkaa, ei voida irtisanoa taloudellisilla ja/tai tuotannollisilla perusteilla, ellei tätä virkaa ole mahdollista yhdistää johonkin toiseen saman kunnan virkaan tai virka voi olla kahden tai useamman kunnan yhteinen. Osa-aikaistaminen voi kuitenkin olla mahdollista. Tarkastusinsinöörin virka ei ole lakisääteinen tehtävä. Rakennusvalvonnassa lakisääteinen virka on rakennustarkastajan virka.

Kunnan itsehallintoon kuuluu, että kunta voi ratkaista, millä tavoin sen hoidettavina olevat tehtävät suoritetaan ja palvelut tuotetaan. Kunta hoitaa sille laissa säädetyt tehtävät itse tai yhteistoiminnassa muiden kuntien kanssa. Kunta voi hankkiatehtäviensä edellyttämiä palveluja myös muilta palvelujen tuottajilta. Lakisääteisiä tehtäviä lukuun ottamatta kunta voi myös itse päättää hoitamiensa tehtävien ja annettavien palvelujen laajuudesta ja tarvittaessa supistaa tai laajentaa niitä. Tehtävien ja palvelujen laadusta ja laajuudesta päättämiseen liittyy oikeus päättää toimintojen järjestämistavasta. Kunnan hallinnon tai tehtävien uudelleenjärjestely esimerkiksi taloudellisten tai organisatoristen syiden vuoksi voi merkitä tarvittavan henkilöstön vähentämistä.

Rakennusvalvonta on ottanut käyttöön sähköisen rakennuslupien hakujärjestelmän, joka vähentää lupaprosessissa käsiteltävän paperiaineiston määrää selvästi mm. lupapiirustusten ja päätösten osalta. Yhteydet rakentajien, suunnittelijoiden ja lupaviranomaisten välillä voidaan hoitaa sähköisesti järjestelmän kautta aiempien tapaamisten tai puhelinneuvonnan sijaan. Lupahakemuksia voidaan käsitellä kiireettömästi ilman asiakaskeskeytyksiä prosessin hoituessa suurelta osin sähköisesti. Työtä on voitu uudelleenorganisoida ja yksikkö on vastaanottanut uusina työtehtävinä mm. yksityistieavustusten käsittelyn. Rakennusvalvonnan henkilöstö on koottu samaan toimipisteeseen, millä varmistetaan palvelun saatavuus muuttuneessa toimintaympäristössä.

Rakentaminen on kaupungissa vähentynyt selvästi muuttotappion ollessa vuosittain kuudensadan asukkaan luokkaa. Kerrostaloja ei ole rakennettu eikä valmistunut vuosiin. Kaupunki luovutti vuonna 2019 kaksi omakotitonttia rakentajille. Rakentamisen supistumisen ja lupaprosessien kehittymisen seurauksena rakennusvalvonnasta on tuotannollisin syin ollut perusteltua vähentää viranhaltijoiden määrää.

Työnantaja ei saa irtisanoa virkasuhdetta taloudellisista tai tuotannollisista syistä, vaikka viranhaltijalle määrätyt työtehtävät olisivatkin vähentyneet sekä olennaisesti että pysyvästi, jos työnantaja voisi sijoittaa viranhaltija toiseen virkasuhteeseen tai ottaa sellaiseen työsuhteeseen, jonka tehtävät eivät olennaisesti poikkea viranhaltijan tehtävistä taikka kohtuudella kouluttaa uusiin tehtäviin.

Sijoitusvelvollisuus koskee niin koko- kuin osa-aikaisia tehtäviä. Uudelleensijoitusvelvoite koskee vain sellaisia virkasuhteita ja työtehtäviä, joita kunnassa on jo olemassa ja jotka ovat ”avoimena”.

Sijoittaminen toiseen virkasuhteeseen edellyttää, että irtisanottava viranhaltija täyttää asianomaiset kelpoisuusvaatimukset. Viranhaltijalle tulee tarjota ensisijaisesti sellaista virkaa tai virkasuhdetta, joka lähinnä vastaa hänen entistä virkasuhdettaan ja johon hän on ammattitaitonsa ja kykyjensä puolesta sopiva ja tämän jälkeen muuta vastaavaa virkaa. Työntekijä ja viranhaltija voidaan kuitenkin irtisanoa, jos hän kieltäytyy vastaanottamasta työnantajan hänelle tarjoamaa työsopimuslain 7 luvun 4 §:n tai kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 37 §:n mukaista uutta työtehtävää tai virkaa.

Esityslistaliitteenä C, mikä on luettavissa luottamushenkilöiden extranetissä, olevan kuulemismuistion mukaan oikaisuvaatimuksen tekijälle on tarjottu uutta virkaa ja työsopimussuhteista tehtävää, joita hän ei ole ottanut vastaan.

Oikaisuvaatimuksessaan tarkastusinsinööri väittää, ettei häntä ole huomioitu irtisanomisen jälkeen ympäristöinsinöörin viran täytössä. Ympäristöinsinöörin viran pätevyysvaatimukset poikkeavat olennaiselta osin tarkastusinsinöörin koulutuksesta ja vaadittavan täydennyskoulutuksen pituus on arviolta ainakin kaksi vuotta. Ympäristötoimen työtilanne oli ympäristöinsinöörin viran täyttöhetkellä sellainen, ettei työnantajan puolelta kahden vuoden koulutusaika ollut mahdollinen, jolloin [REDACTED] ei ole voitu kohtuudella kouluttaa ympäristöinsinöörin tehtäviin.

Jätehuoltoinsinöörin virka on täytetty keväällä 2018 ennen YT-neuvottelujen alkua eikä hänen virkatehtäviensä laajuus edellytä lisätyöntekijöitä eikä töiden jakamista muille viranhaltijoille.

Oikaisuvaatimuksen mukaan työnantaja on rikkonut syrjintäkieltoa. Työnantaja ei ole syylistynyt ikäsyrjintään tarkastusinsinöörin irtisanomisessa. Ennen irtisanomista tarkastusinsinöörille on tarjottu hänen koulutukselleen ja kokemukselleen soveltuvaa virkaa ja työsuhdetta, joita hän olisi voinut ryhtyä hoitamaan ilman minkäänlaista katkosta virkasuhteessa. [REDACTED] on esittänyt osakaista virkaa tai työsuhdetta, koska hän on aikaisemmin ollut osa-aikaisessa virkasuhteessa. Kaupungilla ei ole ollut mahdollisuutta tarjota osa-aikaista virka- tai työsuhdetta.

valmistelu:

hallintojohtaja-kaupunginlakimies Aki Rasimus, 044 417 4041

tekninen johtaja Kari Tikkanen, 044 417 4600

henkilöstöpäällikkö Susanna Laine, 044 417 4060

Teknisen johtajan esitys:

Lautakunta päättää hylätä oikaisuvaatimuksen selostusosassa esitetyillä perusteilla.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Tiedoksi:

